

Βρυξέλλες, 4 Νοεμβρίου 2019
(OR. en)

13355/19

SPORT 84
JEUN 121
SOC 725
EDUC 439
DOPAGE 26
COPEN 421
CRIMORG 148
DEVGEN 199
SUSTDEV 154

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων / Συμβούλιο
Θέμα:	Προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης στον αθλητισμό – Συζήτηση προσανατολισμού (Δημόσια συζήτηση σύμφωνα με το άρθρο 8 παράγραφος 2 του εσωτερικού κανονισμού του Συμβουλίου) [πρόταση της Προεδρίας]

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες έγγραφο συζήτησης σχετικά με την προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης στον αθλητισμό, το οποίο καταρτίστηκε από την Προεδρία κατόπιν διαβουλεύσεων με τις αντιπροσωπίες.

Καλείται η Επιτροπή των Μονίμων Αντιπροσώπων να υποβάλει το συνημμένο έγγραφο συζήτησης της Προεδρίας στο Συμβούλιο (Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός) ως βάση για τη συζήτηση προσανατολισμού που θα πραγματοποιηθεί κατά τη σύνοδο της 21ης και 22ας Νοεμβρίου 2019.

Προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης στον αθλητισμό

Συζήτηση προσανατολισμού στο Συμβούλιο «Παιδεία, Νεολαία, Πολιτισμός και Αθλητισμός»

(Αθλητισμός) (Βρυξέλλες, 21-22 Νοεμβρίου 2019)

– Έγγραφο συζήτησης της Προεδρίας –

I. Γιατί είναι σημαντική η χρηστή διακυβέρνηση στον αθλητισμό

Δισεκατομμύρια άνθρωποι σε ολόκληρο τον κόσμο ασχολούνται με κάποιο άθλημα και παρακολουθούν αθλητικές διοργανώσεις. Εκτός από τη βελτίωση της δημόσιας υγείας μέσω της σωματικής άσκησης, ο αθλητισμός έχει κοινωνική, εκπαιδευτική και πολιτιστική αποστολή. Επίσης μεταδίδει σημαντικές αξίες όπως το ομαδικό πνεύμα, η αλληλεγγύη, ο σεβασμός για τους άλλους και η ευγενής άμιλλα, διδάσκει δε τη σημασία που έχουν οι κανόνες. Προκειμένου να διαφυλαχθούν οι αξίες αυτές και να διατηρηθεί η εμπιστοσύνη των πολιτών στον αθλητισμό, είναι υποχρεωτική η υπεύθυνη και διαφανής διαχείριση. Η χρηστή διακυβέρνηση στον τομέα του αθλητισμού νοείται ως το πλαίσιο και ο πολιτισμός εντός των οποίων ο εκάστοτε αθλητικός φορέας χαράσσει την πολιτική του, επιτυγχάνει τους στρατηγικούς του στόχους, έρχεται σε επαφή με ενδιαφερόμενα μέρη, παρακολουθεί τις επιδόσεις, αξιολογεί και διαχειρίζεται τους κινδύνους και είναι υπόλογος στην αθλητική του κοινότητα ως προς τις δραστηριότητές του και την πρόοδο, περιλαμβανομένης της εφαρμογής αποτελεσματικής, βιώσιμης και αναλογικής αθλητικής πολιτικής και σχετικού ρυθμιστικού πλαισίου¹.

Σε έκθεση του 2011², η μη κυβερνητική οργάνωση «Διεθνής Διαφάνεια» υποστήριξε ότι η κακή διακυβέρνηση υπονομεύει τη θετική επίδραση του αθλητισμού, ιδίως στους νέους, όσον αφορά τη διάδοση αυτών των αξιών. Οι εμπειρογνώμονες προειδοποίησαν επίσης ότι, δεδομένου ότι η αυξανόμενη εμπορευματοποίηση του αθλητισμού έχει πολλαπλασιάσει τις κοινωνικοοικονομικές επιπτώσεις των κανόνων που ορίζουν οι αθλητικοί φορείς, η ανεπαρκής διακυβέρνηση θα μπορούσε να έχει σημαντικές αρνητικές συνέπειες στην ευρύτερη κοινωνία³.

¹ Ομάδα εμπειρογνομόνων της ΕΕ για τη χρηστή διακυβέρνηση, Συστάσεις για τις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης στον αθλητισμό, σ. 5.

² Building integrity and transparency at FIFA (Επίτευξη ακεραιότητας και διαφάνειας στη FIFA), Αύγουστος 2011 (http://files.transparency.org/content/download/92/371/file/2011_FIFASafeHands_EN.pdf).

³ The governance agenda and its relevance for sport: introducing the four dimensions of the AGGIS sports governance observer (Η ατζέντα διακυβέρνησης και η σημασία της για τον αθλητισμό: πρώτη παρουσίαση των τεσσάρων διαστάσεων του παρατηρητή διακυβέρνησης στον αθλητισμό της AGGIS) (http://www.playthegame.org/fileadmin/documents/Good_governance_reports/AGGIS-report_-_3The_Governance_Agenda__p_9-21_.pdf).

II. Χρηστή διακυβέρνηση και αθλητικό κίνημα

Οι αθλητικές οργανώσεις διαθέτουν σημαντική οργανωτική αυτονομία όσον αφορά τη λειτουργία και τη ρύθμιση του αθλητισμού. Αυτή η αυτονομία σημαίνει ότι έχουν την ελευθερία να καθορίζουν τους αθλητικούς κανόνες και να προστατεύουν τις εγγενείς αξίες του αθλητισμού από εξωτερικές επιρροές. Εδώ και τρεις δεκαετίες, η αυτονομία αυτή αμφισβητείται όλο και περισσότερο από τις παρεμβάσεις εθνικών και ευρωπαϊκών δικαστηρίων και εθνικών κυβερνήσεων, καθώς και εμπορικών εταιρειών. Ως εκ τούτου, προϋπόθεση για την αυτονομία του αθλητισμού αποτέλεσε σταδιακά όχι μόνο ο σεβασμός του κράτους δικαίου αλλά και η συμμόρφωση με τις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης, συμπεριλαμβανομένων ιδίως της δημοκρατίας, της διαφάνειας, της λογοδοσίας στη λήψη αποφάσεων και της εκπροσώπησης χωρίς αποκλεισμούς.

Με την πάροδο των ετών, οι αθλητικές οργανώσεις έδειξαν πραγματικό ενδιαφέρον για τη διασφάλιση της χρηστής διακυβέρνησης. Ένα επιχείρημα που προέβαλαν οι αθλητικές αρχές για την υποστήριξη πρωτοβουλιών ήταν ότι η εφαρμογή των αρχών της χρηστής διακυβέρνησης θα συνέβαλε όχι μόνο στην ενδυνάμωση των αθλητικών οργανώσεων προς όφελος των ενδιαφερόμενων μερών τους, αλλά και στην αποτροπή των εξωτερικών παρεμβάσεων στις αθλητικές υποθέσεις.

Η διαπίστωση ότι η χρηστή διακυβέρνηση συνιστά ουσιώδη προϋπόθεση για να μπορέσει το αθλητικό κίνημα να δικαιολογήσει και να διατηρήσει την αυτονομία του αποτέλεσε την αιτία για τον καθορισμό εκ μέρους της ΔΟΕ των βασικών καθολικών αρχών για τη χρηστή διακυβέρνηση του ολυμπιακού και αθλητικού κινήματος (2009), που στη συνέχεια ενσωματώθηκαν στον κώδικα δεοντολογίας της ΔΟΕ, ο οποίος αποτελεί αναπόσπαστο μέρος του Ολυμπιακού Χάρτη. Η Ολυμπιακή Ατζέντα 2020, που ξεκίνησε να εφαρμόζεται τον Δεκέμβριο του 2014, προωθεί περαιτέρω την αποδοχή και τη συμμόρφωση με αυτές τις βασικές αρχές από όλες τις οργανώσεις που ανήκουν στο ολυμπιακό κίνημα, ενώ παράλληλα τους αναθέτει την ευθύνη για τη διεξαγωγή τακτικών ασκήσεων αυτοαξιολόγησης σε αυτό το πλαίσιο.

Στην πράξη, οι αθλητικές οργανώσεις έχουν δραστηριοποιηθεί στην ανάπτυξη κανόνων για τη διακυβέρνηση του αθλητισμού. Διάφορες αθλητικές οργανώσεις έχουν θεσπίσει ειδικούς κώδικες δεοντολογίας με στόχο να βελτιωθεί η εκ μέρους τους διακυβέρνηση των αθλητικών δραστηριοτήτων. Η αυτορρύθμιση και οι ορθές πρακτικές έχουν καίρια σημασία για τη διατήρηση και την ανάπτυξη της χρηστής διακυβέρνησης στον αθλητισμό. Ωστόσο, από πρόσφατες έρευνες⁴ φαίνεται να προκύπτει ότι οι αρχές της χρηστής διακυβέρνησης που εισήγαγε η ΔΟΕ δεν έχουν ακόμη ληφθεί δεόντως υπόψη. Ειδικότερα, πρέπει να προωθηθούν περαιτέρω τα πρότυπα λογοδοσίας, διαφάνειας και δημοκρατίας.

Παράλληλα, το αθλητικό κίνημα και οι διεθνείς αθλητικοί διοικητικοί φορείς αντιμετωπίζουν νέες προκλήσεις που οφείλονται στις εξελίξεις στον αθλητισμό, ιδίως στην τεράστια εμπορική ανάπτυξη του τομέα και στην αύξηση των οικονομικών διακυβευμάτων, που μπορούν να δημιουργήσουν γόνιμο έδαφος για πρακτικές διαφθοράς.

III. Ρόλος των κρατών μελών και της ΕΕ στην προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης

Οι κυβερνήσεις και άλλες δημόσιες αρχές αποτελούν σημαντικούς και βασικούς εταίρους για τις αθλητικές οργανώσεις και μπορούν να παίξουν κρίσιμο ρόλο στην προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης στον αθλητισμό. Ο αθλητισμός λαμβάνει επίσης σημαντική χρηματοδοτική στήριξη από τις δημόσιες αρχές. Εκτός από τη χορήγηση επιδοτήσεων σε ορισμένα προγράμματα ή/και συγκεκριμένα έργα, οι δημόσιες αρχές συμβάλλουν στη χρηματοδότηση του τομέα του αθλητισμού με τη δημιουργία και τη συντήρηση υποδομών, τόσο σε κορυφαίο επαγγελματικό επίπεδο όσο και σε επίπεδο βάσης. Η φιλοξενία αθλητικών διοργανώσεων κινητοποιεί επίσης δημόσιους πόρους (ανέγερση σταδίων, επενδύσεις σε υποδομές δημόσιων μεταφορών, ασφάλεια). Σε ορισμένα κράτη μέλη, η χρηματοδοτική στήριξη συνδέεται με ελάχιστα πρότυπα χρηστής διακυβέρνησης.

Η προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης στον αθλητισμό κατέχει επίσης υψηλή θέση στην ατζέντα πολιτικής της ΕΕ για τον αθλητισμό. Συγκαταλέγεται στις ύψιστες προτεραιότητες του προγράμματος εργασίας της Ευρωπαϊκής Ένωσης για τον αθλητισμό από το 2011. Μια ειδική ομάδα εμπειρογνομόνων της ΕΕ επικεντρώθηκε στη χρηστή διακυβέρνηση έως το 2017 και έκτοτε οι εργασίες συνεχίστηκαν στο πλαίσιο της ομάδας εμπειρογνομόνων για την ακεραιότητα. Οι ομάδες εμπειρογνομόνων έχουν διατυπώσει διάφορες συστάσεις, μεταξύ άλλων σχετικά με τις αρχές της χρηστής διακυβέρνησης στον αθλητισμό, τις κατευθυντήριες αρχές για τη δημοκρατία, τα ανθρώπινα και τα εργασιακά δικαιώματα, ιδίως στο πλαίσιο της ανάθεσης μεγάλων αθλητικών διοργανώσεων, καθώς και συστάσεις για την ισότητα των φύλων, ιδίως στη διαδικασία λήψης

⁴ Βλ. για παράδειγμα Geeraert, A., *Sports governance observer (Παρατηρητής διακυβέρνησης στον αθλητισμό) 2015. The legitimacy crisis in international sports governance (Η κρίση νομιμότητας στη διεθνή διακυβέρνηση του αθλητισμού)*, Play the Game, Danish Institute for Sports Studies, Κοπεγχάγη, Οκτώβριος 2015 (http://playthegame.org/media/4303278/SGO_report_final_2.pdf).

αποφάσεων στον τομέα του αθλητισμού. Το Συμβούλιο ενέκρινε συμπεράσματα για την ισότητα των φύλων στον αθλητισμό το 2014⁵ και για την ενίσχυση της ακεραιότητας, της διαφάνειας και της χρηστής διακυβέρνησης σε μεγάλες αθλητικές διοργανώσεις το 2016⁶.

Τον Σεπτέμβριο του 2016, στο πλαίσιο της Ευρωπαϊκής Εβδομάδας Αθλητισμού, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή παρουσίασε δήλωση σχετικά με τη χρηστή διακυβέρνηση στον ευρωπαϊκό αθλητισμό και κάλεσε τις αθλητικές οργανώσεις να δηλώσουν τη στήριξή τους και να δεσμευτούν εθελοντικά να προωθήσουν και, κατά περίπτωση, να εφαρμόσουν και να δώσουν συνέχεια στις βασικές αρχές της χρηστής διακυβέρνησης στον αθλητισμό.

Η ακεραιότητα του αθλητισμού βρίσκεται ψηλά στην ατζέντα της φινλανδικής Προεδρίας του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Η χρηστή διακυβέρνηση έχει αναγνωριστεί ως βασικό στοιχείο στα συμπεράσματα του Συμβουλίου για την καταπολέμηση της διαφθοράς στον αθλητισμό.

Οι υπουργοί καλούνται να εκφράσουν τις απόψεις τους σχετικά με τα στοιχεία που παρουσιάζονται στο παρόν έγγραφο και στην κεντρική ομιλία του κ. Witold Banka, εκλεγέντος προέδρου του Παγκόσμιου Οργανισμού κατά της Φαρμακοδιέγερσης (WADA)⁷, με σκοπό την υποστήριξη της ανταλλαγής βέλτιστων πρακτικών και πιθανών λύσεων πολιτικής που μπορούν να προωθήσουν τη χρηστή διακυβέρνηση στον τομέα του αθλητισμού και, ως εκ τούτου, να συμβάλουν στην καταπολέμηση της διαφθοράς στον αθλητισμό.

IV. Ερωτήσεις προς συζήτηση

Κατά τη συζήτηση προσανατολισμού, οι υπουργοί καλούνται να διατυπώσουν τις παρατηρήσεις τους (*οι παρεμβάσεις θα πρέπει να έχουν μέγιστη διάρκεια τριών λεπτών*) όσον αφορά την εισαγωγική ομιλία του προσκεκλημένου ομιλητή και τα ακόλουθα ερωτήματα:

1. Πώς μπορούν οι δημόσιες αρχές και το αθλητικό κίνημα να συνεργαστούν σε επίπεδο ΕΕ και κρατών μελών ώστε να τονωθεί και να ενισχυθεί η χρηστή διακυβέρνηση στον αθλητισμό;
2. Ποια θα είναι τα οφέλη της συνεργασίας σε επίπεδο ΕΕ όσον αφορά την προώθηση της χρηστής διακυβέρνησης στον αθλητισμό;

⁵ EE C 183 της 14.6.2014, σ. 39

⁶ EE C 212 της 14.6.2016, σ. 14

⁷ Ο WADA, που ιδρύθηκε το 1999, αποτελείται από εκπροσώπους των αθλητικών παραγόντων και των εθνικών κυβερνήσεων, και χρηματοδοτείται εξίσου από αυτούς. Ένα από τα κύρια καθήκοντά του είναι να παρακολουθεί την εφαρμογή του Παγκόσμιου Κώδικα Αντιντόπινγκ από τους υπογράφοντες και τη συμμόρφωσή τους με αυτόν. Στους υπογράφοντες περιλαμβάνονται διεθνείς ομοσπονδίες, η ΔΟΕ και οι εθνικές ολυμπιακές επιτροπές και οι εθνικοί οργανισμοί αντιντόπινγκ.